

Valstybinio audito ataskaita

DĖL PRIVATIZAVIMO FONDE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2014 m. liepos 11 d. Nr. FA-P-60-11-26

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

<u>IŽANGA</u>	<u>3</u>
<u>AUDITO APIMTIS IR METODAI</u>	<u>5</u>
<u>PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS</u>	<u>7</u>
<u>1. Dėl finansinių ataskaitų IR biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų</u>	<u>7</u>
1.1. Dėl Privatizavimo fondo turto apskaitos	7
1.1.1. Dėl skirto parduoti ilgalaikio turto (atsargų)	7
1.1.2. Dėl skirto valdyti materialiojo turto	9
1.1.3. Dėl gautinų sumų apskaitos	10
1.1.4. Dėl Valstybės turto fondo inventorizacijos	11
1.2. Dėl fondo biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio	13
<u>2. Dėl turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo</u>	<u>14</u>
2.1. Dėl valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo pagal nuomos ir panaudos sutartis	14
2.1.1. Dėl Lietuvos techninio sporto draugijai ir Panevėžio aeroklubui perduoto valstybės turto	15
2.1.2. Dėl nuomos metu padarytų valstybės turto pagerinimo išlaidų atlyginimo	18
2.1.3. Dėl valstybės turto nuomos sutarčių	18
2.2. Dėl kito Valstybės turto fondui perduoto valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo	20
2.3. Dėl Valstybės turto fondui perduoto turto ir viešuosiuose registruose esančių duomenų apie šį turtą neatitikimo	21
2.4. Dėl pirkėjų skolų ir lėšų už perduotą valstybės turtą surinkimo	22
<u>3. Rekomendacijos</u>	<u>24</u>
<u>PRIEDAI</u>	<u>25</u>

ĮŽANGA

Audito tikslas – įvertinti 2013 metų ataskaitų rinkinio ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę, įvertinti fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Privatizavimo fondas, Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius.

Audituojamas laikotarpis – 2013 metai.

Remiantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu¹, Privatizavimo fondas yra viešojo sektoriaus subjektas. Šio fondo lėšomis disponuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybė pagal Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintą Privatizavimo fondo lėšų sąmatą². Fondo lėšos kaupiamos atskiroje sąskaitoje Lietuvos banke. Fondo apskaitą tvarko Finansų ministerija atskirai nuo savo, kaip asignavimo valdytojos, apskaitos³. Privatizavimo fondo sudaromos vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu⁴ ir Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais⁵, o fondo lėšų sąmatos vykdymo ataskaita sudaroma vadovaujantis Finansų ministerijos įsakymu⁶ patvirtinta valstybės išteklių fondų lėšų sąmatų vykdymo ataskaitų rengimo tvarka. Privatizavimo fondo metinių ataskaitų rinkinys ne vėliau kaip iki kitų metų spalio 1 dienos teikiamas Vyriausybei, kuri teikia jį Seimui ne vėliau kaip iki spalio 10 dienos⁷.

Privatizavimo fonde kaupiamos lėšos už privatizuotą Valstybės turto fondo patikėjimo teise valdomą turtą. Fondo gautos lėšos 2013 metais buvo naudojamos Rezerviniam (stabilizavimo) fondui sudaryti ir išlaidoms, susijusioms su teisės aktuose nustatytų Privatizavimo komisijos ir Valstybės turto fondo funkcijų įgyvendinimu.

Į Privatizavimo fondo finansines ataskaitas įtraukto turto buhalterinę apskaitą Vyriausybės nutarimu⁸ pagal VSAFAS įpareigota tvarkyti VĮ Valstybės turto fondas, kuris Valstybės turto fondo įstatymo⁹, Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo¹⁰ ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka valdo ir naudoja jai patikėjimo teise perduotas valstybei nuosavybės teise priklausančias akcijas ir kitą valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą bei juo disponuoja. Pagal Valstybės ir

¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su pakeitimais ir papildymais), 2 str. 19 d. ir 22 d. 8 p.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-02-08 nutarimu Nr. 152 (2000-07-01 nutarimo Nr. 761 redakcija su pakeitimais ir papildymais) patvirtintos Privatizavimo fondo lėšų naudojimo ir apskaitos taisyklės, 4 p.

³ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su pakeitimais ir papildymais), 4 str. 3 d.

⁴ Ten pat.

⁵ Ten pat, 19 str. 1 ir 2 d., 21 str. 1 d.

⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010-01-29 įsakymas Nr. 1K-022 „Dėl vykdymo ataskaitų“ (2012-02-13 įsakymo Nr. 1K-053 redakcija su pakeitimais ir papildymais).

⁷ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su pakeitimais ir papildymais), 32 str. 6 ir 9 d.

⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-02-21 nutarimas Nr. 206 „Dėl Valstybės įmonės Valstybės turto fondo patikėjimo teise valdomo valstybei nuosavybės teise priklausančio turto apskaitos taisyklių patvirtinimo“ (2011-06-08 nutarimo Nr. 658 redakcija).

⁹ Lietuvos Respublikos valstybės turto fondo įstatymas, 1997-11-04 Nr. VIII-482 (su pakeitimais ir papildymais) 3 str. 1 d.

¹⁰ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymas, 1997-11-04 Nr. VIII-480 (su pakeitimais ir papildymais).

savivaldybės įmonių įstatymą¹¹ įmonės vadovas atsako už įmonės turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo įstatuose nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Audituojamu laikotarpiu Finansų ministerijai vadovavo ministras Rimantas Šadžius, fondo lėšų apskaitą tvarkė ir finansines ataskaitas rengė Biudžeto departamento Ūkio sektorių skyrius, vedėjas Antanas Makaveckas. Valstybės turto fondui vadovavo generalinė direktorė Aurelija Jakaitienė, įmonės vyriausioji buhalterė – Laima Tankevičiūtė.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl ataskaitų rinkinio duomenų, fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama valstybinio audito išvadoje.

¹¹ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas, 1994-12-21 Nr. I-722 (2003-12-16 įstatymo Nr. IX-1895 redakcija su pakeitimais ir papildymais), 2 str. 1 d., 11 str. 6 d. 8 p.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o fondo lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Audito metu buvo atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas. Audito procedūros buvo atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Dėl fondo 2013 metų finansinių ataskaitų rinkinio

Audito metu vertinome Privatizavimo fondo 2013 metų finansinių ataskaitų rinkinį, kurį sudarė:
 Finansinės būklės ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis;
 Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis;
 Pinigų srautų ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis;
 Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis;
 2013 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Privatizavimo fondo turto bei atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta Finansinės būklės ataskaitoje, 2013 metų pradžioje buvo iš viso 187 428,8 tūkst. Lt, pabaigoje – 303 065,0 tūkst. Lt.

Dėl fondo 2013 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Audito metu vertinome Privatizavimo fondo 2013 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, kurį sudarė:

Lėšų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaita;
 Lėšų sąmatos vykdymo ataskaitos 2013 m. gruodžio 31 d. aiškinamasis raštas.

Privatizavimo fondo pinigų likutis 2012 m. pabaigoje – 3 261,0 tūkst. Lt, 2013 metais gautos už parduotą valstybės turtą ir kitos įmokos iš viso sudarė 12 382,9 tūkst. Lt, 2013 metų išlaidos – 11 177,6 tūkst. Lt. Likutis 2013 metų pabaigoje – 4 466,3 tūkst. Lt.

Dėl fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos Privatizavimo fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumui ir jų naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams, vertiname:

- išlaidų srityje – kaip laikomasi 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu¹² patvirtintos Privatizavimo fondo lėšų sąmatos ir kaip naudojamos Vyriausybės nutarimu¹³ Privatizavimo fondo paskirstytos lėšos;
- įsipareigojimų srityje – kaip Valstybės turto fondas vykdo jo įstatais¹⁴ nustatytą funkciją – kontroliuoja kaip vykdomi privatizavimo sandoriai, kol įvykdomos visos sandorio sąlygos;

¹² Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2012-12-20 Nr. XII-65.

¹³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-08-28 nutarimas Nr. 776 „Dėl 2013 metų Privatizavimo fondo lėšų ir pajamų, gautų pardavus valstybinės žemės sklypus, priskirtus privatizavimo objektams, dalies paskirstymo“.

- turto srityje – kaip laikomasi Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo¹⁵ ir su juo susijusių teisės aktų, valdant valstybės turtą, jį naudojant ir juo disponuojant (turto nuomos teisėtumą, turto pagal panaudos sutartis naudojimą, kontrolę ir kt.); kaip laikomasi Valstybės turto privatizavimo įstatymo¹⁶ ir su juo susijusių teisės aktų nuostatų, kuriais reglamentuojamas nekilnojamojo turto pardavimas;
- inventorizacijos atlikimą pagal Inventorizacijos taisykles¹⁷. Atrankos būdu dalyvavome inventorizacijoje.

Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų reikalavimų, atsižvelgėme į šių reikalavimų nesilaikymo priežastis ir įvertinome galimas jų nesilaikymo pasekmes.

¹⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-01-26 nutarimas Nr. 95 „Dėl Valstybės įmonės Valstybės turto fondo įstatų patvirtinimo“ (su pakeitimais ir papildymais) 8.11 p.

¹⁵ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (su pakeitimais ir papildymais), 1998-05-12 Nr. VIII-729.

¹⁶ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymas (Lietuvos Respublikos valstybei ir savivaldybėms priklausančių akcijų privatizavimo įstatymas), 1997-11-04 Nr. VIII-480 (su pakeitimais ir papildymais).

¹⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos tvarkos patvirtinimo (Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo)“.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. DĖL FINANSINIŲ ATASKAITŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ DUOMENŲ

1.1. Dėl Privatizavimo fondo turto apskaitos

Privatizavimo fondo, kaip viešojo sektoriaus subjekto¹⁸, buhalterinė apskaita pradėta tvarkyti nuo 2010 metų. Vyriausybės nutarimu¹⁹ Valstybės turto fondas jam patikėjimo teise perduoto valdyti turto buhalterinę apskaitą įpareigotas tvarkyti nebalansinėse sąskaitose pagal VSAFAS. Dėl šios priežasties didžiausią dalį Privatizavimo fondo finansinėms ataskaitoms sudaryti reikalingų duomenų perduoda Valstybės turto fondas.

Buhalterinės apskaitos įstatyme²⁰ nurodyta, kad ūkio subjekto vadovas turi parinkti apskaitos politiką ir ją įgyvendinti. Už apskaitos organizavimą pagal šio įstatymo reikalavimus atsako ūkio subjekto vadovas²¹. Pagal 7-ąjį VSAFAS²² apskaitos politikoje, be kita ko, turi būti nurodoma apskaitos metodai ir taisyklės, kuriais vadovaujamosi registruojant ūkio subjekto turtą, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas, sąnaudas ir (ar) pinigų srautus. Atkreipiamas dėmesys, kad ir 2013 m. pabaigoje patikslintoje Privatizavimo fondo apskaitos politikoje neaprašyti visų ūkinių operacijų ypatumai, apskaitos metodai ir taisyklės (pvz., lėšų už parduotą valstybės žemę, turto ir gautinų sumų nuvertėjimo skaičiavimo metodai ir ypatumai). Privatizavimo fonde nenustatytos kontrolės procedūros, kurios užtikrintų duomenų patikimumą.

1.1.1. Dėl skirto parduoti ilgalaikio turto (atsargų)

Pagal Privatizavimo fondo finansinės būklės ataskaitą skirtas parduoti turtas (atsargos) 2013 metų pabaigoje sudarė 205 854,0 tūkst. Lt: 138 260,8 tūkst. Lt – pastatai, 67 301,3 tūkst. Lt – jiems priskirta žemė, 292,0 tūkst. Lt – kitas materialusis turtas. Pagal 8-ojo VSAFAS²³ 8 punkto reikalavimus, kai atsargos registruojamos apskaitoje, jos turi būti įvertinamos įsigijimo ar pasigaminimo savikaina, o sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo ar pasigaminimo savikaina arba grynąją realizavimo vertę (pardavimo kaina, atėmus galimas pardavimo išlaidas) atsižvelgiant

¹⁸ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su pakeitimais ir papildymais), 2 str. 22d., 4 str. 3 d.

¹⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-02-21 nutarimas Nr. 206 „Dėl Valstybės įmonės Valstybės turto fondo patikėjimo teise valdomo valstybei nuosavybės teise priklausančio turto apskaitos taisyklių patvirtinimo“ (2011-06-08 nutarimo Nr. 658 redakcija).

²⁰ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574 (su pakeitimais ir papildymais), 9 str.

²¹ Ten pat, 21 str.

²² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-02-08 įsakymas Nr. 1K-058 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 7-ojo standarto patvirtinimo“.

²³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-20 įsakymas Nr. 1K-220 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 8-ojo standarto patvirtinimo“ (2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-477 redakcija su pakeitimais ir papildymais).

į tai, kuri iš jų mažesnė. Atsargų įsigijimo savikaina sumažinama iki grynosios realizavimo vertės kai atsargos yra sugadintos, visiškai ar iš dalies pasenusios, sumažėjusi jų pardavimo kaina ir kt.²⁴. Audito metu nustatėme, kad 2013 metų pabaigoje grynąja realizavimo verte nebuvo vertinama didžioji dalis (99,1 proc.) 138 260,8 tūkst. Lt vertės pastatų, skirtų parduoti (atsargų), ir visas kartu su juo gautas 292,0 tūkst. Lt vertės kitas materialusis turtas²⁵. Valstybės turto fonde inventorizacijos metu buvo nustatytas pavogtas, sudegęs, sugadintas, neišlikęs turtas. Pagal Valstybės turto fondo inventorizacijos komisijų pirmininkų pasirašytą sąrašą, į inventorizavimo aprašus įtraukti 43 vnt. 2 134 tūkst. Lt vertės pažeisto ir prarasto turto, kurio beveik pusė nebuvo vertinama grynąja realizavimo verte ir visa šio turto vertė įtraukta į Valstybės turto fondo buhalterinėse sąskaitose registruojamo turto (atsargų) likutį²⁶. Grynąja realizavimo verte 2013 metais buvo vertinami 1 234,0 tūkst. Lt vertės statiniai. Pažymėtina, kad Valstybės turto fondo Centrinė inventorizacijos komisija nepateikė rekomendacijų dėl inventorizacijos metu nustatyto pavogto, sudegusio, sugadinto turto apskaitos, o vadovas nepriėmė sprendimo dėl šio turto registravimo buhalterinėse sąskaitose, todėl buvo pažeistos Inventorizacijos taisyklės²⁷. Pažymėtina, kad Valstybės turto fondo inventorizavimo aprašuose ir buhalterinėje apskaitoje jau kelerius metus nurodomas tas pats seniai sudegęs, pavogtas ar kitaip prarastas turtas.

Neteisingų duomenų apie skirtą parduoti ilgalaikį turtą nurodymo Inventorizavimo aprašuose ir buhalterinėje apskaitoje pavyzdžiai

Ferma ir 3 ūkiniai pastatai Aknystų k., Anykščių r. Vienas ūkinis pastatas neišlikęs, sunykęs. Inventorizavimo apraše ir apskaitoje šio turto įsigijimo savikaina – 276,8 tūkst. Lt.

Pastatas-įstaiga ir pastatas-dirbtuvės Širvintų g. 55, Maišiagalėje, Vilniaus r., nenaudojami, pastatas-sandėlis (metalinis garažas) pavogtas 2011 m. Inventorizavimo apraše ir apskaitoje šių statinių įsigijimo savikaina – 1,3 tūkst. Lt.

Sandėlis, 2 kiaulidės ir ūkinis pastatas Prūdiškių k., Vilniaus r. Ūkinis pastatas sudegęs. Inventorizavimo apraše ir apskaitoje šių statinių įsigijimo savikaina – 5,6 tūkst. Lt.

Sveikatos centras Taikos pr. 3, Visagine, išplėštas, be durų, langų. Turto įsigijimo savikaina buhalterinėje apskaitoje – 419,8 tūkst. Lt, nustatyta pirminė pardavimo kaina – 39,0 tūkst. Lt.

Sandėlio Ilguvos k. Alytaus r., stogas pažeistas. Turto įsigijimo savikaina buhalterinėje apskaitoje – 221,9 tūkst. Lt, nustatyta pirminė pardavimo kaina – 26,4 tūkst. Lt.

Audito metu nustatėme, kad į Valstybės turto fondo inventorizacijos komisijų pirmininkų pasirašytą sąrašą įtrauktas ne visas inventorizavimo aprašuose nurodytas sugadintas ar pažeistas turtas, todėl tikėtina, kad Valstybės turto fondas valdo daugiau nuvertėjimo ir sugadinimo požymių turinčio ar netinkamo naudoti turto.

²⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-20 įsakymas Nr. 1K-220 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 8-ojo standarto patvirtinimo“ (2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-477 redakcija su pakeitimais ir papildymais), 31.1 p.

²⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-04 įsakymas Nr. 1K-229 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 22-ojo standarto patvirtinimo“ (su pakeitimais ir papildymais).

²⁶ Grynąja realizavimo verte įvertinti 24 statiniai, iš kurių 19-os vertė nustatyta mažesnė nei įsigijimo savikaina.

²⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr. 719 patvirtintos Inventorizacijos taisyklės (2008-04-17 nutarimo Nr. 370 redakcija), 67 p.

Į turinčio nuvertėjimo ir sugadinimo požymių ar netinkamo naudoti turto sąrašą neįtraukto turto pavyzdžiai

Lentpjūvė, sandėlis, džiovykla su kiemo statiniais Ventos k. Akmenės r., sugriuvę, apdegę, fiziškai pažeisti. Šio turto įsigijimo savikaina – 445,9 tūkst. Lt.

Administracinis pastatas, garažas, sandėlis Ventos k. Akmenės r., sugriuvę, apdegę, likusi tik siena. Šio turto įsigijimo savikaina – 122,3 tūkst. Lt.

1.1.2. Dėl skirto valdyti materialiojo turto

Privatizavimo fondo finansinių ataskaitų rinkinio (Finansinės būklės ataskaitos ir aiškinamojo rašto) duomenimis, skirto valdyti ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė 2013 metų pabaigoje buvo 80 476,5 tūkst. Lt: 41 345,9 tūkst. Lt – ilgalaikio materialiojo turto vertė; 31 273,7 tūkst. Lt – tikrąja verte į apskaitą įtrauktų nekilnojamųjų kultūros vertybių vertė; 7 856,9 tūkst. Lt – žemės vertė. Pagal 12-ojo VSAFAS²⁸ 41 p. po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus žemę, kilnojamąsias, nekilnojamąsias kultūros vertybes ir kitas vertybes, finansinėse ataskaitose yra rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimo sumą ir turto nuvertėjimo sumą (įsigijimo savikainos metodus).

Privatizavimo fonde ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nebuvo vertintas Valstybės turto fondui perduotas valdyti 41 345,9 tūkst. Lt vertės ilgalaikis materialusis turtas. Pažymėtina, kad inventorizacijos metu Valstybės turto fonde rasta daugiau nei už 700 tūkst. Lt vertės netinkamo naudoti valdyti skirto turto.

Nevertinto pažeisto valdyti skirto ilgalaikio turto pavyzdžiai

Pirtis Klaipėdos pl. 7B, Palangoje, jos likutinė vertė – 51,2 tūkst. Lt, išlikę tik pamatai. Šis turtas Valstybės turto fondo generalinio direktoriaus įsakymu pripažintas netinkamu naudoti.

Garažai Motiekaičio g. 5, Šiauliuose, jų likutinė vertė – 99,7 tūkst. Lt. Šis turtas fiziškai pažeistas komisijai pateikta svarstyti, ar jis tinkamas naudoti.

Ūkinis pastatas Vilniaus g. 78, Šiauliuose, jo likutinė vertė – 1,5 tūkst. Lt. Šis turtas fiziškai pažeistas, komisijai pateikta svarstyti, ar jis tinkamas naudoti.

Vadavietės pastatas Klaipėdos pl. 1f, Palangoje, fiziškai pažeistas. Valstybės turto fondo generalinio direktoriaus įsakymu 2013 m. rugpjūčio mėn. pripažintas netinkamu naudoti. Šio turto įsigijimo savikaina apskaitoje – 107,5 tūkst. Lt.

Priežastys, kodėl ataskaitinio laikotarpio pabaigoje turtas nebuvo vertintas ar kita informacija apie fiziškai pažeistą turtą aiškinamajame rašte nepateikiama. Atkreipiame dėmesį, kad ankstesnio audito metu²⁹ jau buvo teiktos pastabos dėl 2012 metų pabaigoje nevertinto turto.

Pagal 8-ąjį VSAFAS³⁰ atiduoto naudoti viešojo sektoriaus subjekto veikloje ūkinio inventoriaus vertė iš karto pripažįstama sąnaudomis. Tokio inventoriaus kiekinė ir (arba) vertinė apskaita kontrolės tikslais tvarkoma balansinėse arba nebalansinėse sąskaitose pagal viešojo sektoriaus

²⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“ (su pakeitimais ir papildymais).

²⁹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės valstybinio audito išvada dėl Privatizavimo fonde atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų, 2013-07-12 Nr. 9-25.

³⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-20 įsakymas Nr. 1K-220 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 8-ojo standarto patvirtinimo“ (2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-477 redakcija su pakeitimais ir papildymais)

subjekto nustatytą apskaitos politiką. Iš 431,8 tūkst. Lt vertės skirtų valdyti atsargų 386,4 tūkst. Lt vertės atsargas naudoja Valstybės turto fondas arba kiti turto naudotojai pagal nuomos ar panaudos sutartis. Šių atsargų Valstybės turto fondas nepripažino sąnaudomis, todėl finansinėse ataskaitose atsargų vertė, sąnaudos ir finansavimo pajamos yra didesnės.

1.1.3. Dėl gautinų sumų apskaitos

Pagal Privatizavimo fondo finansinių ataskaitų rinkinio (Finansinės būklės ataskaitos ir aiškinamojo rašto) duomenis, dalis trumpalaikių gautinų sumų – pirkėjų įsiskolinimas už parduotą valstybės žemę – 2013 metų pabaigoje iš viso sudarė 37 959,1 tūkst. Lt:

- 13 387,6 tūkst. Lt (100 proc. nuvertėjimas) – už parduotas akcijas;
- 24 547,6 tūkst. Lt – už parduotus žemės sklypus po privatizuotais objektais: už savivaldybės pastatams priskirtus žemės sklypus – 11 195,0 tūkst. Lt (7 877,8 tūkst. Lt nuvertėjusios skolos); už valstybės pastatams priskirtus žemės sklypus – 13 352,6 tūkst. Lt (10 335,3 tūkst. Lt nuvertėjusios skolos). Iš viso daugiau nei 360 dienų nesumokėtos (nuvertėjusios) skolos sudaro 18 213,2 tūkst. Lt;
- 23,9 tūkst. Lt – nuo šių sumų apskaičiuoti gautini delspinigiai.

Ilgalaikės skolos (atidėti mokėjimai už parduotą turtą) sudaro 211,7 tūkst. Lt.

Vertinant gautinų sumų duomenis nustatyta:

- dėl techninės klaidos buhalterinėje apskaitoje ir finansinėse ataskaitose gautinų sumų ir jų nuvertėjimo duomenys nepagrįstai padidinti 116,2 tūkst. Lt suma už parduotą savivaldybės pastatui priskirtą valstybinę žemę (PO50001924), t. y. vietoje nurodytos gautinos 2 368,0 tūkst. Lt sumos turi būti 2 252,0 tūkst. Lt;
- buhalterinėje apskaitoje ir finansinėse ataskaitose gautinos sumos nepagrįstai padidintos 302,3 tūkst. Lt suma už 2012 m. sausio mėn. parduotą savivaldybės pastatui priskirtą valstybinę žemę (PO50003998), nes, pirkėjui nevykdant įsipareigojimų mokėti pirkimo kainą dalimis, teismas, taikydamas restituciją, savo sprendimu³¹ nutraukė pirkimo–pardavimo sutartį ir Vilniaus miesto savivaldybei grąžino nuosavybės teisę į turtą.

Pažymime, kad abi minėtos sumos klaidingai įtrauktos į Valstybės turto fondo (2013 m. lapkričio 30 d.) ir Finansų ministerijos (2013 m. gruodžio 31 d.) atliktų Privatizavimo fondo finansinio turto inventorizavimo aprašus. Tai rodo, kad Privatizavimo fondo inventorizacija atlikta formaliai ir sąskaitų likučiai nepagrįsti turto inventorizacijos duomenimis:

- pagal Valstybės turto fondo 2013 m. gautinų sumų registrus, metų pabaigoje už privatizuotiems objektams priskirtus žemės sklypus yra nesumokėję 34 pirkėjai. Pažymėtina, kad dėl dalies (daugiau nei 20) skolų vyksta teisiniai ginčai, tačiau į gautinas sumas metų pabaigoje įtraukti tik dviem pirkėjams apskaičiuoti delspinigiai ir palūkanos. Valstybės turto fondas paaiškino, kad delspinigiai ir palūkanos neskaičiuojamos nuo savivaldybių pastatams priskirtų žemės sklypų pardavimo kainų, nors už Valstybės turto fondo patikėjimo teise valdomus parduotus šiuos žemės sklypus gautinos sumos yra registruojamos Privatizavimo fondo buhalterinėje apskaitoje. Taigi, kaip ir ankstesniais metais, nei Valstybės turto fondo, nei Privatizavimo fondo buhalterinėse sąskaitose (nebalansinėse ar balansinėse)

³¹ Vilniaus miesto apylinkės teismo 2013-09-02 sprendimu civ. byloje Nr. 2-22393-235/2013) nutraukta 2012-01-02 privatizavimo objekto pirkimo–pardavimo sutartis, taikyta restitucija ir pripažinta Vilniaus miesto savivaldybės nuosavybės teisė į nekilnojamąjį daiktą (Registru centro įrašas galioja nuo 2013-10-15).

neregistruojamos visos gautinos delspinigių ir palūkanų sumos. Informacija apie šias gautinas sumas nepateikiama ir aiškinamajame rašte. Pagal 10 VSAFAS 37 p.³² viešojo sektoriaus subjektas pasirenka apskaitos politiką, kaip pripažinti pajamas iš baudų, delspinigių ir kitų netesybų, atsižvelgdamas į prievolės įvykdymo tikėtinumą ir skolos išieškojimo išlaidų santykį su gautina nauda. Privatizavimo fondo apskaitos politikos 35 p. nurodyta, kad gautinos sumos (gautinos įmokos, gautinos palūkanos už atidėtas įmokas, gautini delspinigiai) už parduotą ilgalaikį materialųjį turtą, skirtą parduoti, parduotus valstybei priklausančius akcijų paketus ir suteiktas paslaugas registruojamos pagal dokumentus, kuriais patvirtinama teisė į gautiną sumą (daugiau apie pirkėjų skolas – ataskaitos 2.4. poskyryje);

- pagal 2002 m. birželio 26 d. Valstybės turto fondo su „EON RuhrgasInternationalGmbH“ pasirašytą AB „Lietuvos dujos“ akcijų pirkimo pardavimo sutartį į Privatizavimo fondo sąskaitą 2014 m. gegužės mėn. gauta 43 878,6 tūkst. Lt. Pažymėtina, kad Privatizavimo fondo buhalterinėje apskaitoje (balansinėse ar nebalansinėse sąskaitose) nėra duomenų apie minėtą sandorį (gautiną sumą). Informacija apie šias gautinas sumas nepateikta finansinėse ataskaitose ir jų aiškinamajame rašte. Tai prieštarauja VSAFAS reikalavimams, nes pagal 18-ąją VSAFAS³³ viešojo sektoriaus subjekto neapibrėžtasis turtas – dėl buvusiųjų įvykių galintis atsirasti turtas, kurio buvimas bus patvirtintas tikrai įvykus vienam ar daugiau viešojo sektoriaus subjekto nevisiškai kontroliuojamų neapibrėžtųjų būsimųjų įvykių arba jiems neįvykus. Pagal standarto 42 ir 43 punktų nuostatas viešojo sektoriaus subjektas neapibrėžtojo turto neregistruoja apskaitoje, kol neaišku, ar jis duos viešojo sektoriaus subjektui ekonominės naudos, tačiau informacija apie tą turtą turi būti pateikta aiškinamajame rašte pagal šio standarto 58 punkto reikalavimus. Viešojo sektoriaus subjektas kaupia informaciją apie neapibrėžtąjį turtą nebalansinėse sąskaitose. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą turi būti peržiūrima ne rečiau kaip kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną siekiant užtikrinti, kad pasikeitimai bus tinkamai parodyti aiškinamajame rašte.

Nustatyti faktai rodo, jog yra rizika, kad dėl pirkimo–pardavimo sutartyse nurodytų specifinių sąlygų ir vykstančių teisminių ginčų dar gali būti Privatizavimo fondo buhalterinėje apskaitoje neužregistruotų ir finansinėse ataskaitose nepateiktų gautinų sumų. Atkreipiame dėmesį, kad Valstybės turto fondo gautinų sumų inventorizacijos komisija taip pat pažymėjo, jog dėl blogo įmonės kai kurių padalinių komunikavimo gautinų sumų duomenys gali būti netikslūs.

1.1.4. Dėl Valstybės turto fondo inventorizacijos

Viena svarbiausių vidaus kontrolės priemonių, siekiant užtikrinti apskaitos duomenų teisingumą ir užkirsti kelią turto grobstymui, yra turto inventorizacija. Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą³⁴ apskaitos duomenys turi būti pagrindžiami turto ir įsipareigojimų inventorizacijos duomenimis. Pagal Inventorizacijos taisyklių³⁵ 9 p. įmonės vadovas įstatymų nustatyta tvarka atsako už inventorizacijos organizavimą ir atlikimą laiku, inventorizavimo duomenų išsaugojimą,

³² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-04-28 įsakymas Nr. 1K-161 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 10-ojo standarto patvirtinimo“ (2010-04-26 įsakymo Nr. 1K-129 redakcija su pakeitimais ir papildymais).

³³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-08-21 įsakymas Nr. 1K-252 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 18-ojo standarto patvirtinimo“ (2010-07-20 įsakymo Nr. 1K-225 redakcija su pakeitimais ir papildymais).

³⁴ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212, 19 str. 9 d.

³⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr. 719 patvirtintos Inventorizacijos taisyklės (2008-04-17 nutarimo Nr. 370 redakcija).

sutikrinimo žiniaraščiuose nustatytų trūkumų išieškojimą, kartu su vyriausioju buhalteriu – teisingų inventorizacijos rezultatų, neišieškotų trūkumų ir pertekliaus įtraukimą į buhalterinę apskaitą.

Audito metu nustatėme ir kitus 1.1.1 ir 1.1.3 skirsniuose nepaminėtus Valstybės turto fondo atliktos 2013 metų inventorizacijos pažeidimus:

- Į inventorizavimo aprašus įrašyti ne visi reikalingi arba neteisingi duomenys apie turtą (taisyklių 19 p.). Atkreipiame dėmesį, kad Valstybės turto fondo inventorizavimo aprašų pastabose ne vienerius metus prie to paties turto nurodoma ta pati turto būklė „nugriuvęs, nėra stogo, išlikę tik pamatai ar pan.“ t. y., negalima nustatyti, ar turto būklė pasikeitė iki inventorizuojamo laikotarpio, ar per jį. Pažymime, kad perdavimo–priėmimo aktuose dažniausiai nurodoma patenkinama Valstybės turto fondui perduodamo turto būklė ir neapibūdinamas pažeidimų pobūdis (sugadintas stogas, be langų, ar pan.), šios informacijos nėra ir ilgalaikio turto apskaitos kortelėse. Dėl šios priežasties inventorizacijos metu negalima nustatyti, ar buvo gautas jau pažeistas turtas, ar jo būklė pasikeitė valdant Valstybės turto fondui, o tai labai svarbu nustatant atsakomybę už turto apsaugą ir vertinant valstybės turtą.

Inventorizavimo aprašuose neteisingai nurodytų ilgalaikio turto duomenų pavyzdžiai

Inventorizavimo apraše Nr. 30 (inv. Nr. 1210321) nurodytas pastatų plotas – 100 173 m², turi būti – 188,25 m², jiems priskirtos aikštelės plotas nenurodytas.

Inventorizavimo apraše Nr. 29 (inv. Nr. 1210323) nurodytas garažų plotas – 3 333,03 m², turi būti – 139,98 m².

Inventorizavimo apraše Nr. 29 (inv. Nr. 1210336) nurodytas patalpų plotas – 60 432,8 m², turi būti – 385,50 m².

Valstybės turto fondas paaikšino, kad šie neatitikimai atsirado dėl techninės klaidos.

- Dalis statinių inventorizavimo aprašų nepasirašyti už statinių priežiūrą materialiai atsakingų asmenų (56 p.), nes Valstybės turto fondas iki 2014 m. gegužės mėnesio nebuvo priskyres už dalies pastatų priežiūrą atsakingų asmenų.

Įvertinus šioje ataskaitoje nurodytus audito metu nustatytus dalykus, konstatuotina, kad inventorizacija kai kuriais atvejais buvo atlikta formaliai ir neužtikrino Privatizavimo fondo dalies ilgalaikio turto, atsargų ir gautinų sumų finansinių ataskaitų duomenų teisingumo. Pažymėtina, kad remiantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 19 str. 9 d.³⁶ apskaitos duomenys pagrindžiami turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis. Atkreipiame dėmesį, kad pastabos dėl Valstybės turto fonde netinkamai atliktos inventorizacijos buvo teikiamos ir ankstesnio audito metu³⁷.

Pagal Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo³⁸ 12 str. valstybės įmonė Valstybės turto fondas nuo 2014 m. rugsėjo 30 d. reorganizuojama prijungimo būdu – prijungiant prie reorganizavime dalyvaujančios valstybės įmonės Turto banko. Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas yra po reorganizavimo veikianti įmonė, kuriai pereina visos

³⁶ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su pakeitimais ir papildymais).

³⁷ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės valstybinio audito išvada dėl Privatizavimo fonde atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų, 2013-07-12 Nr. 9-25.

³⁸ Lietuvos Respublikos centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymas, 2014-03-20 Nr. XII-791.

reorganizuojamos valstybės įmonės Valstybės turto fondo teisės ir pareigos ir 2014 m. rugsėjo 30 d. patikėjimo teise valdomas valstybės turtas. Atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis Inventorizacijos taisyklių 5 p. prieš perduodamas įmonės patikėjimo teise valdomą turtą Valstybės turto fondas privalės jį inventorizuoti. Kad centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui būtų perduoti tikslūs duomenys apie valdomą valstybės turtą, Valstybės turto fondas privalo inventorizaciją atlikti nepažeidžiant Inventorizacijos taisyklių ir pašalinti visus per šį ir ankstesnius auditus nustatytus inventorizacijos pažeidimus ir trūkumus.

Privatizavimo fondas nesivadovavo Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme nurodytu atsargumo principu ir VSAFAS, nes:

- kaip ir ankstesniais metais ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nebuvo vertinama: Valstybės turto fondui perduotas valdyti 41 345,9 tūkst. Lt vertės ilgalaikis materialusis turtas (51 proc. viso 80 476,5 tūkst. Lt vertės Finansinės būklės ataskaitos A.II eilutėje nurodyto turto);
- 386,4 tūkst. Lt vertės naudojamos atsargos nepripažintos sąnaudomis (89 proc. Finansinės būklės ataskaitos C.I.1 eilutėje nurodytų skirtų valdyti atsargų);
- nebuvo vertinamas skirtas perduoti 137 318,8 (137 026,8 + 292,0) tūkst. Lt vertės turtas (67 proc. viso 205 854,0 tūkst. Lt vertės Finansinės būklės ataskaitos C.I.2 eilutėje nurodyto turto);
- buhalterinėje apskaitoje (balansinėse ar nebalansinėse sąskaitose) ir finansinėse ataskaitose nėra duomenų apie 43 878,6 tūkst. Lt gautinas sumas. Be to, 418,5 tūkst. Lt (116,2 + 302,3) nepagrįstai padidintos gautinos sumos ir 116,2 tūkst. Lt – jų nuvertėjimas;
- neskaičiuojamos ir balansinėse ar nebalansinėse sąskaitose neregistruojamos visos gautinos delspinigių ir palūkanų sumos. Informacija apie jas nepateikiama ir finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

Be to, turto nuvertėjimo ir nenurašytų sąnaudų sumų pasikeitimas turi įtakos Privatizavimo fondo Veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytoms finansavimo pajamoms (A.I eilutė) bei nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudoms (B.I eilutė).

Kaip ir ankstesniais metais, inventorizacija, kaip viena svarbiausių kontrolės priemonių apskaitos duomenų teisingumui užtikrinti, Valstybės turto fonde kai kuriais atvejais buvo atlikta formaliai ir nesilaikant Inventorizacijos taisyklių, todėl negalima patvirtinti, kad visi apskaitos duomenys pagrįsti turto ir įsipareigojimų inventorizacijos duomenimis, kaip reikalaujama Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme, ir kad yra užtikrintas Privatizavimo fondo viso ilgalaikio turto, atsargų ir gautinų sumų finansinių ataskaitų duomenų teisingumas.

1.2. Dėl fondo biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Privatizavimo fondo lėšų sąmatą kartu su kitais kiekvienų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansiniais rodikliais tvirtina Lietuvos Respublikos Seimas. Seimui patvirtinus fondo lėšų metinę sąmatą, nutarimą dėl fondo lėšų skyrimo fondo nurodytiems tikslams priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Atlikus audito procedūras, Privatizavimo fondo biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, kurį sudaro lėšų sąmata ir jos aiškinamasis raštas, sudarymo neatitikimų nenustatyta.

2. DĖL TURTO IR LĖŠŲ VALDYMO, NAUDOJIMO, DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO

2.1. Dėl valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo pagal nuomos ir panaudos sutartis

Pagal Valstybės turto fondo įstatymą³⁹ Valstybės turto fondas yra valstybės įmonė, šio įstatymo, Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka valdanti ir naudojanti jai patikėjimo teise perduotas valstybei nuosavybės teise priklausančias akcijas ir kitą valstybei nuosavybės teise priklausančią turtą bei juo disponuojanti. Pagrindinės Valstybės turto fondo funkcijos yra privatizuoti valstybei nuosavybės teise priklausančią turtą pagal Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymą, atstovauti valstybės interesams valdant ir naudojant jam patikėjimo teise perduotas valstybei nuosavybės teise priklausančias akcijas ir kitą valstybei nuosavybės teise priklausančią turtą bei jais disponuojant.

Į Privatizavimo fondo apskaitą įtrauktas Valstybės turto fondui patikėjimo teise perduotas valdyti turtas ir į privatizavimo objektų sąrašą įrašytas skirtas parduoti turtas. Dalis skirtas valdyti ir parduoti turto Vyriausybės nustatyta tvarka yra perduota naudotis kitiems asmenims pagal nuomos ar panaudos sutartis. Pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 str.⁴⁰ valstybės turtas gali būti perduodamas panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis valstybines ar savivaldybių funkcijas įgyvendinantiems subjektams. Sprendimą dėl valstybės turto perdavimo pagal panaudos sutartį minėto įstatymo 13 str. 1 d. nurodytiems subjektams priima Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Valstybės turto panaudos sutartį sudaro valstybės turto valdytojas, valdantis valstybės turtą patikėjimo teise. Panaudos davėjas privalo nutraukti panaudos sutartį, jei panaudos gavėjas nesiverčia veikla, dėl kurios buvo perduotas valstybės turtas, ar šį turtą naudoja ne pagal paskirtį. Pagal nuo 2006 m. rugpjūčio 8 d. galiojančią įstatymo 13 str. 4 d. asmenys, kuriems valstybės turtas perduotas neatlygintinai naudotis, negali jo išnuomoti ar kitaip perduoti naudotis tretiesiems asmenims. Vadovaujantis to paties įstatymo 8¹ str. valstybės turtas turi būti valdomas pagal nustatytus principus (pagal visuomeninės naudos principą valstybės turtas turi būti valdomas, naudojamas ir juo disponuojama rūpestingai, kad būtų tenkinami visuomenės interesai; pagal efektyvumo principą, sprendimais, susijusiais su valstybės turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, turi būti siekiama maksimalios naudos visuomenei; pagal racionalumo principą valstybės turtas turi būti tausojamas, nešvaistomas ir racionaliai tvarkomas; pagal viešosios teisės principą sandoriai dėl valstybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą valstybės turtu, nustatytais atvejais ir būdais).

³⁹ Lietuvos Respublikos valstybės turto fondo įstatymas (su pakeitimais ir papildymais), 1997-11-04 Nr. VIII-482.

⁴⁰Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (su pakeitimais ir papildymais),1998-05-12 Nr. VIII-729.

2.1.1. Dėl Lietuvos techninio sporto draugijai ir Panevėžio aeroklubui perduoto valstybės turto

Pagal įstatymą⁴¹ buvusios Savanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti (SDAALR) turtu, sudarius panaudos sutartis siekiant plėtoti technikos sporto šakas, naudojasi valstybės ir savivaldybių institucijos, kiti juridiniai asmenys, įrašyti į Vyriausybės patvirtintą technikos sporto šakų sistemai priklausančių valstybės ir savivaldybių institucijų ir kitų juridinių asmenų sąrašą. Vyriausybės nutarimais buvusios SDAALR trumpalaikis ir ilgalaikis (įskaitant nekilnojamąjį) turtas buvo perduotas patikėjimo teise valdyti apskričių viršininko administracijoms, taip pat buvo patvirtintas ir techninio sporto asociacijų, kurios turi teisę naudoti SDAALR turtą pagal panaudos sutartis technikos sporto šakų plėtojimo tikslais, sąrašas⁴².

Likvidavus apskričių administracijas, buvusios SDAALR 10 410,0 tūkst. Lt vertės turtas 2010 metais Vyriausybės nutarimu⁴³ patikėjimo teise perduotas valdyti Valstybės turto fondui. Priimant šį nutarimą jo įgyvendinamuosiuose dokumentuose buvo pažymėta, kad minėtos techninio sporto asociacijos joms pagal panaudos sutartis perduoto turto nenaudoja technikos sporto šakoms plėtoti. Valstybės turto fondas 2013 m. pabaigoje valdė 3 779,2 tūkst. Lt vertės buvusios SDAALR draugijos turtą: 2 544,2 tūkst. Lt vertės turtas yra įtrauktas į privatizuojamų objektų sąrašą, 1 235,0 tūkst. Lt vertės turtas įtrauktas į skirto valdyti turto sąrašus. Audito metu vertinome, ar Valstybės turto fondas užtikrino, kad būtų laikomasi Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 8¹ str. nustatytų principų, ar ėmėsi šio įstatymo 13 str. 3 d. numatytų veiksmų, kad būtų nutrauktas neteisėtas pastatų naudojimas ne pagal tikslinę paskirtį. Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio apskrityse atlikome Valstybės turto fondo patikėjimo teise valdomo ir techninio sporto asociacijoms pagal panaudos sutartis perduoto turto apžiūrą.

Negavome įrodymų, kad asociacijos joms perduotą valstybės turtą naudoja siekdamos plėtoti technikos sporto šakas. Taip pat nustatėme, kad Valstybės turto fondas nuo 2010 metų nesiėmė jokių teisinių veiksmų, kad būtų pašalinti teisės aktuose ir panaudos sutartyse nurodyto valstybės turto tikslinio naudojimo pažeidimai.

Apžiūrėję perduotą turtą ir susipažinę su jo valdymo dokumentais nustatėme, kad Lietuvos techninio sporto draugija ir Panevėžio aeroklubas nesilaikė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo, nes pagal panaudos sutartį gautą turtą nenaudojo pagal tikslinę paskirtį (technikos sporto šakoms plėtoti), o perdavė (galbūt atlygintinai) tretiesiems asmenims jų asmeninius interesus tenkinančiai komercinei veiklai vykdyti. Valstybės turto fondas pažeidė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo⁴⁴ 8¹ str., 13 str. 21 str. 1 d. ir Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo⁴⁵ 8 ir 9 p., nes nekontroliavo, ar jam patikėjimo

⁴¹Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos savanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti turto“ pakeitimo įstatymas, 2008-06-17 Nr. X-1616.

⁴²Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-02-04 nutarimas Nr. 125 „Dėl buvusios Savanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti turto inventorizavimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-12-02 nutarimas Nr. 1637 „Dėl technikos sporto šakų sistemai priklausančių juridinių asmenų, toliau pagal panaudos sutartis technikos sporto šakų plėtojimo tikslais naudojančių Savanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti turtą pagal šio turto naudojimo tikslinę paskirtį, sąrašo patvirtinimo“.

⁴³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-06-29 nutarimas Nr. 975 „Dėl buvusios Savanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti turto perdavimo valstybės įmonei Valstybės turto fondui“.

⁴⁴ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (su pakeitimais ir papildymais), 1998-05-12 Nr. VIII-729.

⁴⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-03 nutarimas Nr. 1890 „Dėl valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su pakeitimais ir papildymais).

teise valdomas valstybės turtas yra naudojamas pagal tikslinę paskirtį (technikos sporto šakoms plėtoti):

- Debreceno g. 27, Klaipėdoje, 2 398,13 m² ploto penkių aukštų viešbučio ir kavinės pastatą (priskirtas 0,3122 ha žemės sklypas) pagal panaudos sutartį gavusi Lietuvos techninio sporto draugija pažeidė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo⁴⁶ 13 str., nes pagal panaudos sutartį⁴⁷ perdavė minėtą pastatą UAB „Jūragis“, o ši dalį neteisėtai gautų patalpų (parduotuvės patalpas) dar išnuomojo kitai uždarajai akcinei bendrovei. Pagal Valstybės turto fondo pateiktą informaciją šis pastatas parduotas viešame aukcione, kuris įvyko 2014 m. balandžio 23 d.
- Išradėjų g. 4A, Šiauliuose, 5 793,85 m² bendro ploto viešbučio pastatą ir kavinę (priskirtas 1,0137 ha valstybinės žemės sklypas) pagal panaudos sutartis gavusi Lietuvos techninio sporto draugija pažeidė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo⁴⁸ 13 str., nes be jokių sutarčių (audito metu tokios sutartys nebuvo pateiktos) perdavė minėtus pastatus naudoti atlygintinas apgyvendinimo ir kavinės paslaugas teikiančiai UAB „Salduvės viešbutis“. Šie pastatai Vyriausybės nutarimu⁴⁹ 2012 m. sausio mėn. įtraukti į privatizavimo objektų sąrašą, o birželio mėnesį sudaryta privatizavimo programa. Iki 2013 metų pabaigos įvyko 8 aukcionai (pradinė pardavimo kaina – 994 tūkst. Lt, iš tos sumos 1,0137 ha žemės sklypo kaina – 98 tūkst. Lt). Privatizavimo programoje nurodoma: iki bus baigtas privatizavimo procesas panaudos sutartys su Lietuvos techninio sporto draugija nebus nutrauktos. Valstybės turto fondas informavo, kad 2014 m. gegužės 5 d. kreipėsi į Lietuvos techninio sporto draugiją dėl panaudos sutarties nutraukimo nuo 2014 m. liepos 30 d., pastatas aukcione parduotas 2014 m. gegužės 16 d.
- K. Donelaičio g. 70, Šiauliuose, pastatus (3 541,87 m² mokykla, 3 108,35 m² mokomasis korpusas; 2 765,86 m² garažų masyvai, 57 m² kontrolės pastatas ir šiems statiniams priskirtas 3,4649 ha žemės sklypas) pagal panaudos sutartis gavusi Lietuvos techninio sporto draugija pažeidė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo⁵⁰ 13 str., nes be jokių sutarčių (audito metu tokios sutartys nebuvo pateiktos) perdavė minėtus pastatus naudoti privatiems asmenims. Ant pastatų yra iškabos su informacija apie bendrovių teikiamas prekybos, automobilių remonto ir kitas komercines paslaugas, nurodytas jų darbo laikas. Iš audito metu Valstybės turto fondo pateiktų dokumentų⁵¹ matyti, kad dalį valstybės turto naudoja aprangos siuvimo veiklą vykdanči bendrovė. Su šia įmone 2002 m. sausio mėnesį Lietuvos techninio sporto draugija yra pasirašiusi patalpų nuomos sutartį. Registrų centre įregistruotos trys šių statinių nuomos ir panaudos sutartys (iš jų viena nuomos sutartis pasirašyta 2001 m. su turto nevaldančia (nuo 1996 m.) Šiaulių technikos mokykla). Valstybės turto fondas informavo, kad 2014 m. liepos 1 d. Lietuvos techninio sporto draugijai pateikta pretenzija dėl 206,8 tūkst. Lt žalos atlyginimo už neteisėtą patalpų naudojimą.

⁴⁶ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (su pakeitimais ir papildymais), 1998-05-12 Nr. VIII-729.

⁴⁷ Lietuvos techninio sporto draugijos ir UAB „Jūragis“ 2008-02-12 valstybės turto panaudos sutartis Nr. 17.

⁴⁸ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (su pakeitimais ir papildymais), 1998-05-12 Nr. VIII-729.

⁴⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-01-25 nutarimas Nr. 85 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-02-23 nutarimo Nr. 228 „Dėl privatizavimo objektų sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

⁵⁰ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (su pakeitimais ir papildymais), 1998-05-12 Nr. VIII-729.

⁵¹ Iš Lietuvos techninio sporto draugijos dalį valstybės turto nuomojančios bendrovės 2014-04-09 raštas Šiaulių miesto savivaldybei „Prašymas dėl turto privatizavimo“.

Siekdami objektyviai išsiaiškinti valstybei nuosavybės teise priklausančio turto naudojimo 2013 metais klausimus, audito metu paprašėme Lietuvos techninio sporto draugijos pateikti išsamią informaciją ir dokumentus, kurie leistų įsitikinti, kad Lietuvos techninio sporto draugija arba viešbutis „Jūragis“ pastatus Debreceno g. 27, Klaipėdoje, taip pat kiti naudotojai pastatus Išradėjų g. 4A („Salduvės viešbutis“) ir K. Donelaičio g. 70, Šiauliuose, naudoja teisės aktuose nurodytiems tikslams – techninio sporto šakoms plėtoti. Pažymime, kad iš draugijos negavome tinkamų įrodymų, kad valstybės turtas būtų naudojamas pagal paskirtį – techninio sporto šakoms plėtoti. Lietuvos techninio sporto draugija pateikė dokumentus, iš kurių matyti, kad viešbučiuose trumpais laikotarpiais po keletą kartų atlygintinai gyveno įvairių ne techninio sporto šakų sportininkai.

Lietuvos techninio sporto draugijos pateikti turto naudojimo duomenys

„Jūragio“ viešbutyje 2013 metais ne techninio sporto šakų sportininkai atlygintinai gyveno 21 parą, iš jų – 5 paras užsienio piliečiai.

„Salduvės“ viešbutyje iki 2014 m. gegužės 4 d. ne techninio sporto šakų sportininkai atlygintinai gyveno 8 paras.

„Salduvės“ viešbutis 2014 m. balandžio mėn. suteikė 2,0 tūkst. Lt paramą Šiaulių apskrities radiopelengacijos sporto klubui „Pelengas“.

Informacijos apie Donelaičio g. 70 Šiauliuose, esančių pastatų naudojimą techninio sporto šakoms plėtoti Lietuvos techninio sporto draugija nepateikė.

- Registru centro pateiktais duomenimis Ekonomikos ministerija 1996 m. gegužės 22 d. pagal panaudos sutartį pastatus (administracinis pastatas, du garažai, poilsio pastatas, naftos bazė, ūkinis pastatas, kiemo statiniai, bendras plotas – 2 304,27 m²), esančius Stetiškių g. 74 Panevėžyje, perdavė Lietuvos aeroklubui. Panevėžio apskrities viršininko administracija, vadovaudamasi Vyriausybės nutarimu⁵², panaudos sutartį su Lietuvos aeroklubu nutraukė. Turto apžiūros metu nustatyta ir patalpas naudojantys asmenys paaiškino, kad du garažus privatūs asmenys naudoja automobilių remonto veiklai vykdyti, pastato dalyje prie administracinio pastato gaminami molio dirbiniai. Kitomis patalpomis, nepasirašius jokių sutarčių, naudojasi Panevėžio aeroklubas. Pažymėtina, kad pagal Valstybės turto fondo pateiktą informaciją šiuo metu Aplinkos ministerija rengia Vyriausybės nutarimo projektą dėl pastatų esančių Stetiškių g. 74 Panevėžyje, perdavimo Panevėžio aeroklubui.

Atkreipiame dėmesį, kad Valstybės turto fondo prašymu 2014 m. sausio–balandžio mėn. antstoliai kartu su įmonės atstovu nuvyko į Šiaulius, Panevėžį ir Klaipėdą, kad konstatuotų minėto valstybės turto naudojimo faktines aplinkybes. Antstolių išvados patvirtina, kad privatūs asmenys naudoja valstybės turtą⁵³.

Valstybės turto fondas pažeidė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 8¹ ir 13 str., nes savo neveikimu privačioms bendrovėms sudarė sąlygas gauti naudos neatlygintinai naudojantis valstybės turtu. Fondas nekontroliavo, ar Lietuvos techninio sporto

⁵² Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995-06-16 nutarimo Nr. 855 „Dėl buvusios Savanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti turto tolesnio naudojimo“ ir jį keitusių nutarimų pripažinimo netekusiais galios.

⁵³ Antstolio M. A. kontoros 2014-01-30 faktinių aplinkybių konstatavimo protokolas Nr. F-1, antstolio R. K. 2014-01-21 faktinių aplinkybių konstatavimo protokolas Nr. 98-21 ir 2014-04-23 faktinių aplinkybių konstatavimo protokolas.

draugijai ir Panevėžio aeroklubui perduotas turtas naudojamas pagal tikslinę paskirtį, nenutraukė neteisėtų ir netinkamai vykdomų sutarčių, nesiekė iš valstybės turto gauti pajamų.

2.1.2. Dėl nuomos metu padarytų valstybės turto pagerinimo išlaidų atlyginimo

Privatizavimo fondo finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte nurodoma, kad pagal Valstybės turto fondo pateiktus duomenis valstybės įsipareigojimų suma nuomininkams už nuomos metu pagerintą nuomojamą valstybei nuosavybes teise priklausanti turtą, kurį patikėjimo teise valdo Valstybės turto fondas, 2013 m. gruodžio 31 d. buvo 4 719,0 tūkst. Lt: 4 393,1 tūkst. Lt – Valstybės turto fondo patvirtinta suma, 25,9 tūkst. Lt suma derinama su nuomininku, dėl 300,0 tūkst. Lt dar vyksta teisminiai ginčai. Už nuomos metu atliktus valstybei nuosavybes teise priklausančių pastatų esminio pagerinimo darbus didžiausia 2013 metų valstybės įsipareigojimų suma, kaip ir ankstesniais metais, buvo apskaičiuota 3 986,7 tūkst. Lt nuomininkui (bendrovei) atlygintinių išlaidų suma. Pažymėtina, kad nuomininkams atlikus pastatų esminio pagerinimo darbus Privatizavimo fondo apskaitoje ilgalaikio turto vertė nebuvo padidinta atliktų darbų verte ir nebuvo užregistruoti įsipareigojimai nuomininkams.

Ankstesnio audito metu⁵⁴ įvertinusi Valstybės turto fondo pateiktus dokumentus, kuriais remiantis buvo apskaičiuota Bendrovės atliktų turto esminio pagerinimo darbų vertė – 3 986,7 tūkst. Lt, Valstybės kontrolė negalėjo patvirtinti, ar ši suma teisinga, nes ją nustatydamas Valstybės turto fondas neįvertino visų aplinkybių, turinčių įtakos sumos dydžiui. Valstybės kontrolė pasiūlė Valstybės turto fondui perskaičiuoti nuomininkui atlygintinių pastatų pagerinimo išlaidų sumą. Valstybės turto fondas informavo, kad 2014 m. kovo 24 d. Privatizavimo komisija nepritarė teiktam svarstyti pirkimo–pardavimo sutarties projektui (tiesioginės derybos neįvyko), kuriame buvo numatyta nuomininkui atlyginti 3 986,7 tūkst. Lt turto pagerinimo išlaidų ir į patvirtintą šio objekto privatizavimo programą neįtraukta atlygintina investicijų suma.

Privatizavimo fondo aiškinamajame rašte pateikta informacija, kad nuomininkams atlygintinos remonto 3 986,7 tūkst. Lt išlaidos, netiksli.

Laiku nepriėmus tinkamo sprendimo dėl pastatų pagerinimo išlaidų atlyginimo buvo vilkinamas šių statinių privatizavimas, o valstybė negavo dalies pajamų.

2.1.3. Dėl valstybės turto nuomos sutarčių

Pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 str.⁵⁵ ir Vyriausybės nutarimu patvirtintas Valstybės materialiojo turto nuomos viešo konkurso organizavimo taisyklės⁵⁶ valstybės ilgalaikis materialusis turtas išnuomojamas viešo konkurso būdu, išskyrus atvejus, kai Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis ilgalaikis materialusis turtas išnuomojamas be konkurso. Pagal minėtų taisyklių 3.6 p. valstybės turtas gali būti išnuomojamas ne ilgesniam kaip 10 metų laikotarpiui. Valstybės turto valdytojas privalo užtikrinti, kad atnaujinus

⁵⁴ Valstybės kontrolės valstybinio audito ataskaita „Dėl Privatizavimo fonde atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“, 2013-07-12 Nr. FA-P-60-11-84.

⁵⁵ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (su pakeitimais ir papildymais), 1998-05-12 Nr. VIII-729, 14 str. 2 d.

⁵⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-14 nutarimu Nr. 1524 patvirtintos Valstybės materialiojo turto viešo nuomos konkurso organizavimo taisyklės.

sutartį bendra nuomos trukmė nebūtų ilgesnė kaip 10 metų ir baigiantis sutarties terminui turi imtis veiksmų, kad sutartis netaptų neterminuota.

Audito metu Valstybės turto fondas pateikė valstybės turto nuomotojų (28 vnt.) sąrašą, kurie pasibaigus nuomos sutartims ir toliau naudojami valstybės turtu. Pažymėtina, kad kai kuriais atvejais Valstybės turto fondas kreipėsi į nuomininkus dėl nuomojamo turto grąžinimo, tačiau tolesnių veiksmų dėl jų iškeldinimo nesiėmė. Patikrinus septynių statinių (patalpų) naudojimo aplinkybes, nustatyti keturi atvejai, kai pasibaigus 10 metų ilgalaikio turto nuomos sutarčių galiojimo terminui Valstybės turto fondas neorganizavo naujų patalpų nuomos viešų konkursų, kaip nurodyta teisės aktuose, bet leido nuomininkams ir toliau naudotis valstybės turtu.

Pavyzdžiai, kai valstybės turtas naudojamas nepratęsus nuomos sutarčių galiojimo laiko

Su bendrove „BH“ 2001 m. pasirašytos valstybės turto, esančio Taikos pr. 28, Klaipėdoje, nuomos sutartys galiojo iki 2012 m. gruodžio mėn. pabaigos. Pasibaigus nuomos sutarčių galiojimo laikui, Valstybės turto fondas, pareikalavęs bendrovės grąžinti nuomojamą turtą, nenurodė termino, iki kada turtas turi būti grąžintas. Viešas konkursas dėl šių patalpų nuomos iki šiol nebuvo paskelbtas. Kitų dokumentų, pagrindžiančių Valstybės turto fondo veiksmus siekiant užtikrinti teisėtą Taikos pr. 28, Klaipėdoje, esančio turto naudojimą, audito metu nepateikta.

Su bendrove „V“ dėl Genių g. 13, Vilniuje, esančių patalpų pasirašytos dvi nuomos sutartys galiojo atitinkamai iki 2012-01-06 ir 2012-06-13. Valstybės turto fondas paaiškino, kad nuomos konkursas iki 2013 m. rugsėjo mėn. nebuvo skelbtas dėl kadastro duomenų Nekilnojamojo turto registre patikslinimo ir objektui pagerinti padarytų investicijų dydžio nustatymo.

Su bendrove "AT" dėl Utenos r., Šilinės k., esančių patalpų pasirašytos nuomos sutarties galiojimo terminas baigėsi 2012 m. rugsėjo mėnesį. Patalpos negrąžintos, nes neišspręstas investicijų, padarytų objektui pagerinti klausimas.

Nurodytais atvejais pasibaigus turto nuomos sutarčių galiojimui, nuomininkai Valstybės turto fondui valstybės turto negrąžino, jį toliau naudojo savo reikmėms ir sutartyse nustatytais terminais mokėjo nuomos mokesčio dydžio atlygį. Valstybės turto fondas už naudojimąsi valstybės turtu nuomininkams išrašė sąskaitas ne už patalpų nuomą, bet už patalpomis besinaudojančių asmenų padarytą žalą.

Nuomos sutarčių termino pasibaigimas, jei nuomininkas toliau naudojami turtu, nuomos santykių nenutraukia. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo⁵⁷ nutartyje teisėjų kolegija yra konstatavusi, kad nuomininko turtinių prievolių nuomotojui pabaiga yra siejama ne su nuomos sutarties nutraukimo faktu ir faktiniu patalpų naudojimu ar nenaudojimu, o su tinkamu išsinuomoto daikto grąžinimu nuomotojui. Vien nuomos sutarties nutraukimo faktas savaime nereiškia, kad pasibaigia nuomininko prievolė mokėti nuomos mokesť. Civilinio kodekso 6.499 str. 2 d. nustatyta, kad jeigu nuomininkas daiktą grąžina pavėluotai, tai nuomotojas turi teisę reikalauti, kad nuomininkas sumokėtų nuomos mokesť už visą laiką, kurį buvo pavėluota grąžinti daiktą, ir atlygintų nuostolius.

Taigi, nurodytais atvejais Valstybės turto fondo ir turtu besinaudojančių asmenų santykiai prilyginami nuomos paslaugų teikimui, o pagal Pridėtinės vertės mokesčio (PVM) įstatymo 7 straipsnį⁵⁸ šios paslaugos yra PVM objektas. Todėl Valstybės turto fondas nepagrįstai išrašė

⁵⁷ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-85/2010.

⁵⁸ Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymas (su pakeitimais ir papildymais) 2002-03-05 Nr. IX-751.

sąskaitas už padarytą žalą, o ne už turto nuomą, ir neapskaičiavo bei į valstybės biudžetą nesumokėjo 85,3 tūkst. Lt PVM⁵⁹ nuo 2013 metais gautų 400,3 tūkst. Lt pajamų.

Pagal Valstybės turto fondo pateiktą informaciją 2014 m. kovo mėnesį nuomininkams buvo išrašytos PVM sąskaitos faktūros, patikslintos PVM deklaracijos ir į biudžetą sumokėtas už 2013 metus perskaičiuotas PVM ir delpinigia.

Nustatyta atvejų, kai Valstybės turto fondas, pasibaigus nuomos sutartims, neorganizavo naujų patalpų nuomos viešų konkursų, kaip nurodyta teisės aktuose, bet leido nuomininkams ir toliau naudotis valstybės turtu. Laiku neskelbdamas viešo nuomos konkurso Valstybės turto fondas pažeidė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą ir Vyriausybės patvirtintas Valstybės materialiojo turto viešo nuomos konkurso organizavimo taisykles.

Valstybės turto fondas nuomos pajamas nepagrįstai priskyrė atlygintai žalai, todėl į valstybės biudžetą nesumokėjo 85,3 tūkst. Lt PVM.

2.2. Dėl kito Valstybės turto fondui perduoto valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo

Valstybės turto fondas patikėjimo teise valdo į privatizavimo objektų sąrašą įtrauktą valstybės turtą. Dalis valstybei priklausančio turto (patalpų) yra viename pastate su kitiems ūkio subjektams priklausančiomis patalpomis, kurias jie naudoja komerciniams tikslams (teikia paslaugas, atlieka statybos darbus ar pan.). Dalyvaujant Valstybės turto fondo patikėjimo teise valdomo turto Klaipėdos ir Panevėžio apskrityse inventorizacijoje nustatyti trys atvejai, kai dalį valstybės turto, kurio privatizavimo procesas yra užsitęsęs (neįvykę aukcionai), neteisėtai be sutarčių naudoja pastato bendraturčiai – privatūs asmenys:

- Valstybės turto fondas nuo 2010 m. balandžio mėn. patikėjimo teise valdo trijų aukštų pastato, esančio Virbališkės takas g. 2 Palangoje, antrą aukštą. Pirmas ir trečias pastato aukštai priklauso uždarajai akcinei bendrovei, kuri savo patalpose vykdo viešbučių veiklą. Turto apžiūros metu nustatyta, kad Valstybės turto fondo valdomas patalpas be sutarties naudoja pastato bendraturčiai (buvo tvarkomi kambariai, patalynė), laikomas pastato bendraturčio turtas (patalynė ir kt.). Kaip paaiškino Valstybės turto fondas, viešbučio kambariuose esantis turtas (baldai, televizoriai ir kt.) priklauso ankstesniam savininkui. Valstybės turto fondas pateikė 2011–2013 metais patalpomis besinaudojančiai bendrovei išsiųstus raštus, kuriuose prašoma bendrovės per mėnesį išsikelti iš užimamų patalpų, nes bus kreipiamasi į teismą. Kiti dokumentai dėl bendrovės iškeldinimo iš patalpų audito metu nepateikti. *Pažymime, kad 2014 m. balandžio mėnesį pastato bendraturčiui patalpos perduotos už 841 tūkst. Lt, žemės sklypas – už 30 tūkst. Lt, iš viso – už 871 tūkst. Lt.*
- Valstybės turto fondas valdo dalį patalpų, esančių pastato Katedros g. 3, Panevėžyje (2 484,47 m²) ketvirtame aukšte (plotas 384,36 m²)⁶⁰. Kita privačiam juridiniam asmeniui priklausanti šio pastato dalis rekonstruojama (įrengiami perduoti skirti butai). Turto apžiūros

⁵⁹ Valstybės turto fondo išorės audito ataskaitoje taip pat yra nurodyta, kad įmonė nepagrįstai nuomos pajamas priskyrė atlygintinai žalai ir į valstybės biudžetą 2013 metais nesumokėjo 85,3 tūkst. Lt pridėtinės vertės mokesčio (UAB „SKS auditas“ 2014-03-17 Valstybės turto fondo 2013 m. metinių finansinių ataskaitų rinkinio audito ataskaita“).

⁶⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-08-31 nutarimu Nr. 1025 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. vasario 23 d. nutarimo Nr. 228 „Dėl privatizavimo objektų sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“ objektas įtrauktas į privatizuojamų objektų sąrašą, parengta šio objekto privatizavimo programa, įvyko 6 aukcionai, tačiau patalpos iki šiol neparduotos.

metu nustatyta, kad šiomis patalpomis be sutarties rekonstravimo darbų vykdymui naudojasi uždaroji akcinė bendrovė (pastato bendraturtė). Patalpose nutiesti nauji inžineriniai tinklai, jose rasta statybininkų įranga (pastoliai, kibirai), statybinių šiukšlių, dalyje patalpų nuimti radiatoriai, patalpos atrakintos. Pažymime, kad Valstybės turto fondas po turto apžiūros raštu kreipėsi į pastato bendraturtį dėl patalpų sutvarkymo iki buvusios jų būklės (užmūryti sienose išdaužytas angas, sutvarkyti išlaužtų durų spyną, visiškai išvalyti patalpas ir kt.). *Valstybės turto fondas nurodė, kad pastato bendraturtis sutvarkė patalpas iki jų buvusios būklės.*

- Pastatą Nemuno g. 21 Klaipėdoje pagal panaudos sutartį valdo Klaipėdos sklandymo klubas. Turto apžiūros metu nustatėme, kad dalis pastato patalpų pritaikytos gyventi. Kaip paaikškino patalpose rasti asmenys jose nuolat be sutarties gyvena sargas, įrengta sauna (pirtis). Valstybės turto fondas šias patalpas perėmė 2013 m. gegužės 24 dieną.

Valstybės turto fondas pažeidė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 8¹ str. nustatytus principus, nes savo neveikimu privačioms bendrovėms sudarė sąlygas gauti naudos neatlygintinai naudojantis valstybės turtu. Valstybės turto fondas nesiekė, nekontroliavo ir neužtikrino, kad jam patikėjimo teise perduotas turtas būtų valdomas laikantis teisės aktų, kad iš valstybės turto valstybė gautų kiek galima daugiau naudos.

2.3. Dėl Valstybės turto fondui perduoto turto ir viešuosiuose registruose esančių duomenų apie šį turtą neatitikimo

Valstybės turto fondo valdomų pastatų (statinių) sąrašė yra Vyriausybės nutarimu⁶¹ patikėjimo teise iš Krašto apsaugos ministerijos perduotas valdyti gyvenamasis pastatas Turniškių g. 29, Vilniuje, bendras plotas – 210,70 m² (perduotas kartu su kitu ilgalaikiu ir trumpalaikiu materialiuoju turtu), šis pastatas yra įtrauktas į privatizuojamų objektų sąrašą⁶². Pagal Registrų centro išrašą pastatas, esantis Turniškių g. 29, Vilniuje, kurio bendras plotas 216,53 m² vadovaujantis pirkimo–pardavimo sutartimi nuosavybės teise lygiomis dalimis priklauso privatiems asmenims (fiziniam asmeniui ir bendrovei). Žemės sklypas, kurį patikėjimo teise valdo Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, išnuomotas pastatą nuosavybės teise valdantiems asmenims. Atkreipiame dėmesį, kad Valstybės turto fondas pagal 2011 m. sausio 26 d. neterminuotą sutartį kiekvieną mėnesį privačiai bendrovei moka 102,85 Lt už fondo faktiškai nevaldomo minėto pastato komunalines paslaugas ir per 2013 metus iš viso sumokėjo 1,2 tūkst. Lt.

Tuo pačiu nutarimu Valstybės turto fondui buvo perduotas ir pastatas Turniškių g. 33, Vilniuje, kurio bendras plotas – 212,46 m². Pagal Registrų centro išrašą Vyriausybės nutarimu⁶³ Vilniaus arkivyskupijai yra perduotas pastatas, esantis Turniškių g. 33, Vilniuje, jo bendras plotas – 210,70 m² (plotas atitinka Turniškių g. 29 esančio pastato plotą – 210,70 m²).

Registrų centro duomenimis Valstybės turto fondas šiuo metu patikėjimo teise valdo pastatą, esantį Turniškių g. 31, Vilniuje, jo bendras plotas – 212,46 m². Šiuo adresu esantis turtas Vyriausybės nutarimu nebuvo perduotas Valstybės turto fondui, jo nėra privatizuojamų objektų

⁶¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-09-18 nutarimas Nr. 929 „Dėl turto Vilniuje, Turniškių g. 29 ir 33, perdavimo valstybės įmonei Valstybės turto fondui“.

⁶² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-07-21 nutarimas Nr. 1085 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. vasario 23 d. nutarimo Nr. 228 „Dėl privatizavimo objektų sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

⁶³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-12-12 nutarimas Nr. 1522 „Dėl nekilnojamojo turto perdavimo“.

sąraše ir Valstybės turto fondo apskaitoje. Atkreipiame dėmesį, kad visuose minėtuose dokumentuose (Vyriausybės nutarimuose dėl turto perdavimo, Registrų centro išrašuose) nurodyti skirtingi visų trijų objektų plotai, unikalūs numeriai, jie nevienodai žymimi plane, jų inventorinėse bylose esantys jų duomenys skirtingi.

Pažymime, kad 2013 metų inventorizavimo aprašuose nurodyta, kad inventorizuotas Valstybės turto fondui priklausantis 210,70 m² ploto pastatas esantis Turniškių g. 29, Vilniuje, kuris pagal Registrų centro duomenimis, priklauso privatiems asmenims. Valstybės kontrolei pateikus pastabas, po turto inventorizacijos Valstybės turto fondo direktorius įsakymu⁶⁴ nurodė atsakingiems darbuotojams „iki kovo 20 d. kreiptis į teismą, kad būtų suvaržytos naudojimosi gyvenamuoju namu Turniškių g. 29, Vilniuje, teisės (uždėtas turto areštas) ir imtasi visų teisinių priemonių, kad Valstybės turto fondas galėtų tinkamai valdyti ir naudoti valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą“, tačiau sprendimas šiuo klausimu iki audito pabaigos nepriimtas.

Valstybės turto fondas jau keletą metų nesiima priemonių jam priklausančio turto teisinės registracijos ir valdymo problemoms spręsti, nes inventorizuoja ir įtraukia į apskaitą Registrų centre privačių asmenų vardu registruotą pastatą, o fondo vardu Registrų centre registruoto pastato į apskaitą neįtraukia. Be to, Valstybės turto fondas apmoka privačių asmenų vardu registruoto turto išlaikymo išlaidas.

2.4. Dėl pirkėjų skolų ir lėšų už parduotą valstybės turtą surinkimo

Didžiausią Privatizavimo fondo skolos dalį sudaro 24 547,6 tūkst. Lt pirkėjų skola už parduotus valstybės ir savivaldybių privatizuojamiems objektams priskirtus valstybinės žemės sklypus, iš jų – 20 898,0 tūkst. Lt uždelstos skolos (85,1 proc. visos pirkėjų skolos už parduotus žemės sklypus), iš jų 100 proc. nuvertėjusios skolos sudaro 18 213,2 tūkst. Lt (74,2 proc. visos pirkėjų skolos už parduotus žemės sklypus). Kiti Privatizavimo fondo gautinų sumų duomenys pateikiami ataskaitos 1.1.3 skirsnyje.

Pateikti neišieškotų skolų duomenys rodo, kad Valstybės turto fondas neužtikrino, kad būtų laikomasi Vyriausybės nutarimu patvirtintų Valstybės turto fondo įstatų 8.11 p.⁶⁵ reikalavimo – kontroliuoti privatizavimo sandorių vykdymą, kol įvykdomos visos sandorio sąlygos, nes nesiėmė reikiamų veiksmų, kad būtų laiku surenkamos lėšos už parduotą valstybės turtą.

Audito metu nustatėme, kad didesnės dalies skolų išieškojimo tikimybė yra labai nedidelė, todėl tikėtina, kad valstybė gali negauti dalies pajamų.

Pirkėjų nesumokėtų skolų pavyzdžiai:

9 430,6 tūkst. Lt bendrovės skola už 2007 m. pabaigoje parduotiems statiniams, esantiems Balžio g. 41, Vilniuje, priskirtą žemės sklypą. Sumokėjusi už statinius bendrovė inicijavo žemės sutarties nutraukimą. Valstybės turto fondas bendrovės veiksmus apskundė teismui. Galutinis teismo sprendimas, kuriuo pripažinta bendrovės prievolė sumokėti visą sumą, priimtas tik 2013 m. kovo mėnesį. Vykstant teisiniams ginčams bendrovė bankrutavo, todėl tikimybė, kad pirkėjas sumokės visą skolą, yra minimali.

⁶⁴ Valstybės turto fondo direktoriaus 2014-02-13 įsakymas Nr. 1V-13 „Dėl turto, apskaitomo nebalansinėse sąskaitose, metinės inventorizacijos rezultatų.“

⁶⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-01-26 nutarimas Nr. 95 „Dėl Valstybės įmonės Valstybės turto fondo įstatų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

3 883,2 tūkst. Lt bendrovės skola už 2007 m. kovo mėnesį parduotiems statiniams, esantiems Sakalų g 4, Vilniuje, priskirtą žemės sklypą (Privatizavimo fonde ši gautina suma įtraukta į apskaitą, tik rengiant 2013 m. finansines ataskaitas. Apskaičiavus 100 proc. skolų nuvertėjimą informacija apie šią skolą pateikta finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte). Sporto mokyklos statinių pirkimo–pardavimo sutartyje nurodyta, kad pirkėjas už pastatą mokės dalimis iki 2009 m. rugsėjo mėnesio. Pirkėjui sumokėjus privalomą 25 proc. pradinę įmoką, pastatai 2007 m. kovo mėn. perduoti pirkėjui. Pastarasis iki šiol nėra sumokėjęs savivaldybei visos skolos už statinius (daugiau nei 1 mln. Lt). Iki privatizuojamo objekto pirkimo–pardavimo sutartyje nurodyto mokėjimo už statinius laikotarpio pabaigos pasirašyta žemės sklypo nuomos sutartis, tačiau bendrovė žemės nuomos mokesčio nemoka, todėl vyksta teisminiai ginčai. Registrų centro duomenimis 2012 m. spalio mėn. bendrovei suteiktas bankrutavusios įmonės statusas, registruota hipoteka ir skola už turtą.

730 tūkst. Lt pirkėjo skola už 2006 m. rugsėjo mėn. parduotam savivaldybės pastatui priskirtą valstybinės žemės sklypą, esantį Bangų g. 5, Palangoje. Aukcioną laimėjęs fizinis asmuo Palangos savivaldybei sumokėjo už statinį, tačiau už valstybei nuosavybės teise priklausantį žemės sklypą iki šiol nesumokėjo. Pagal Registrų centro išrašą šis pastatas 2007–2011 metais buvo parduotas (perduotas) tris kartus. Šiuo metu pastatą valdo fizinis asmuo, kuriam pagal Registrų centro išrašą dėl skolos yra apribota teisė disponuoti turtu, todėl visos skolos atgavimo tikimybė yra maža.

1 187,3 tūkst. Lt pirkėjo skola už 2013 m. balandžio mėnesį parduotiems statiniams, esantiems Brolių g. 16, Vilniuje, priskirtą žemės sklypą. Valstybės turto fondas kreipėsi į teismą prašydamas nutraukti privatizuojamo objekto pirkimo–pardavimo sutartį, taikyti restituciją (grąžinti perduotus statinius) ir laikinąsias apsaugos priemones (atsakovo turto areštą). Bylos duomenimis bendrovė dalį pastatų, dėl kurių vyksta ginčas, pertvarkė į butus, kuriuos įkeitė trečiajam asmeniui (kitai bendrovei). Remiantis Valstybės turto fondo informacija bendrovė už žemę sumokėjo 2014 m. balandžio 3 dieną.

137,1 tūkst. Lt bendrovės skola už 2013 m. sausio mėnesį savivaldybės parduotiems statiniams esantiems Ievų g. 3, Vilniuje priskirtą žemės sklypą. Pirkėjui nesumokėjus už statiniams priskirtą žemės sklypą, Vilniaus miesto savivaldybė teismui pateikė skundą dėl prievolės nevykdymo ir pirkimo–pardavimo sutarties nutraukimo. Remiantis Vilniaus miesto savivaldybės pateikta informacija bendrovė 2014 m. balandžio 16 d. sumokėjo Valstybės turto fondui žemės sklypo pardavimo kainą.

Atkreipiame dėmesį, kad pirkėjai, sumokėję už įsigytus statinius (pastatus) ir perėmę jų nuosavybę, bet nesumokėję už jiems priskirtus žemės sklypus, gali naudotis (naudojasi) statiniams priskirtais valstybei nuosavybės teise priklausančiais žemės sklypais.

Išnagrinėjus skolų nesumokėjimo priežastis nustatyta, kad dalies nesumokėtų skolų būtų galima išvengti, jeigu įvykus aukcionui, prieš pasirašant parduoto nekilnojamojo turto (pastatų ir žemės sklypų) pirkimo–pardavimo sutartį, pirkėjams būtų privalu pateikti įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo priemones, o nekilnojamojo turto nuosavybė pirkėjui būtų perduodama tik tada, kai šis sumoka už visą parduodamą nekilnojamąjį turtą (pastatus ir jam priskirtą žemės sklypą). Pagal dabar galiojančius turto privatizavimą reglamentuojančius teisės aktus į pirkimo–pardavimo sutartis neprivaloma įtraukti tokių reikalavimų, tačiau Valstybės turto fondas galėjo inicijuoti teisės aktų pakeitimus, kurie užtikrintų visos pardavimo kainos sumokėjimą laiku. Pažymėtina, kad Valstybės turto fondas, vadovaudamasis Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo viešo aukciono būdu nuostatų 36 p.⁶⁶ privatizuojamo objekto pirkimo–pardavimo sutartyse gali nurodyti ir kitus, nuostatuose nenurodytus, pirkėjų įsipareigojimus.

⁶⁶Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-12-31 nutarimu Nr. 1503 patvirtintų Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo viešo aukciono būdu nuostatų 36 p.

Didžiausią (85 proc.) pirkėjų skolas už parduotus valstybės ir savivaldybių privatizuojamiems objektams priskirtus valstybinės žemės sklypus dalį sudaro uždelstos skolos. Valstybės turto fondas neužtikrino, kad būtų įgyvendintas įstatų reikalavimas – kontroliuoti privatizavimo sandorių vykdymą, kol įvykdomos visos sandorio sąlygos, nes kai kuriais atvejais nesiėmė reikiamų veiksmų (neinicijavo teisės aktų pakeitimų ir (ar) neieškojo kitų būdų), kad būtų laiku surenkamos lėšos už parduotą valstybės turtą.

3. REKOMENDACIJOS

- Valstybės turto fondui išieškoti žalą valstybei dėl valstybės turto neteisėto naudojimo ne pagal tikslinę paskirtį ir jo perdavimo naudotis kitiems ūkio subjektams (ataskaitos 2.1.1 skirsnis ir 2.2 poskyris).
- Įvertinus audito metu nustatytus dalykus, prieš perduodant turtą centralizuotai valdomo turto valdytojui, inventorizuoti visą patikėjimo teise valdomą valstybės turtą, nustatyti šio turto faktines naudojimo aplinkybes. Nustačius, kad turtas naudojamas pažeidžiant teisės aktų reikalavimus, nedelsiant spręsti klausimus dėl turto naudotojų išskeldinimo arba naujų nuomos ir panaudos sutarčių sudarymo ar pratęsimo teisės aktų nustatyta tvarka (ataskaitos 2.1 poskyris).
- Įvertinus tai, kad audito metu nustatytos Privatizavimo fonde neapskaitytos ankstesniais laikotarpiais susidariusios gautinos sumos ir yra rizika, kad dėl pirkimo–pardavimo sutartyse numatytų specifinių sąlygų ir vykstančių teisminių ginčų dar gali būti buhalterinėje apskaitoje neužregistruotų ir finansinėse ataskaitose neatskleistų gautinų sumų, inventorizuoti visus neužbaigtus valstybės turto pirkimo–pardavimo sandorius, kad finansinėse ataskaitose duomenys apie gautinas sumas būtų tikri ir teisingi (ataskaitos 1.1.3 skirsnis).
- Siekiant užtikrinti tinkamą pirkimo–pardavimo sandorių vykdymo kontrolę, kad už įsigytą valstybės turtą nesumokėję pirkėjai neturėtų galimybės šiuo turtu naudotis ir nesinaudotų, inicijuoti teisės aktų pakeitimus ir (ar) imtis kitų veiksmų, kuriais būtų užtikrinama, kad pirkėjai laiku sumokėtų už parduotą valstybės turtą (ataskaitos 2.4 poskyris).

Valstybės kontrolierė

Giedrė Švedienė

Auditas atliktas vykdant pavedimus: 2013-09-26 Nr. P-60-11, 2013-10-04 Nr. P-60-11-1, 2013-10-17 Nr. P-60-11-2, 2014-04-03 Nr. P-60-11-3.

Valstybinio audito išvadą ir ataskaitą parengė 6-ojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja Danguolė Krištopavičienė, vyriausiosios valstybinės auditorės Marijona Brazionienė, Asta Grigonė (iki kovo 10 d.), patarėjas Gintaras Pakalniškis, 1-ojo audito departamento patarėjas Gediminas Kibilda.

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Privatizavimo fonde atlikto
finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“
1 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	VĮ Valstybės turto fondui išieškoti žalą valstybei dėl valstybės turto neteisėto naudojimo ne pagal tikslinę paskirtį ir jo perdavimo naudotis kitiems ūkio subjektams (ataskaitos 2.1.1 skirsnis ir 2.2 poskyris).	VĮ Valstybės turto fondas Finansų ministerija	Bus įgyvendinta. Pateikti ieškinius dėl žalos atlyginimo. Teisės aktais reglamentuota veiksmų seka: pretenzija Lietuvos techninio sporto draugijai – per nustatytą iki 15 dienų terminą bus gautas atsakymas, jeigu atsakymas neigiamas, per nustatytą terminą teikiamas ieškinys teismui. Kada bus teisme išspręstos bylos ir iš Lietuvos techninio sporto draugijos išieškotos priteistos sumos, Valstybės turto fondas negali numatyti. Valstybės turto fondas 2014-07-01 raštu Nr. (30)3R-1273 pateikdamas pretenziją informavo Lietuvos techninio sporto draugiją, kad ji atlygintų Valstybės turto fondui iki 2014-08-01 padarytą žalą už patalpų nuomą tretiesiems asmenims – 260,8 tūkst. Lt. Nesumokėjus šios sumos, Valstybės turto fondas kreipsis į teismą. Nuo 2014-10-01 Valstybės turto fondą prijungus prie VĮ Turto banko, rekomendacijos įgyvendinimo kontrolę atliks Finansų ministerija.	Pretenzijos ir ieškiniai bus pateikti iki 2014-12-31
2.	Įvertinus audito metu nustatytus dalykus, prieš perduodant turtą centralizuotai valdomo turto valdytojui, inventorizuoti visą patikėjimo teise valdomą valstybės turtą, nustatyti šio turto faktines naudojimo aplinkybes. Nustačius, kad turtas naudojamas pažeidžiant teisės aktų reikalavimus, nedelsiant spręsti klausimus dėl turto naudotojų išskeldinimo arba naujų nuomos ir panaudos sutarčių	VĮ Valstybės turto fondas	Bus įgyvendinta. Atlikti patikėjimo teise valdomo valstybės turto inventorizaciją ir valdomo valstybės turto apžiūrą dėl patalpų naudojimo pagal sutartyse nurodytą paskirtį. Pagal Valstybės turto fondo reorganizavimo sąlygų aprašą – perduodant ir priimant Valstybės turto fondo turtą, teises ir pareigas, atliekama šios įmonės turto, teisių ir pareigų inventorizacija pagal 2014 m. liepos 31 d. būklę. Inventorizacijos komisijų nariais Valstybės turto fondo ir Turto banko generalinių direktorių bendrais įsakymais bus skiriami abiejų įmonių darbuotojai. VĮ Valstybės turto fondas pagal 2014 m. rugsėjo 30 d.	2014-10-31

	sudarymo ar pratęsimo teisės aktų nustatyta tvarka (ataskaitos 2.1 poskyris).		būklę sudarytam finansinių ataskaitų rinkiniui audituoti organizuoja finansinį (teisėtumo) auditą ne vėliau kaip iki turto, teisių ir pareigų perdavimo aktų pasirašymo.	
3.	Įvertinus tai, kad audito metu nustatytos Privatizavimo fonde neapskaitytos ankstesniais laikotarpiais susidariusios gautinos sumos ir yra rizika, kad dėl pirkimo–pardavimo sutartyse numatytų specifinių sąlygų ir vykstančių teisminių ginčų dar gali būti buhalterinėje apskaitoje neužregistruotų ir finansinėse ataskaitose neatskleistų gautinų sumų, inventorizuoti visus neužbaigtus valstybės turto pirkimo–pardavimo sandorius, kad finansinėse ataskaitose duomenys apie gautinas sumas būtų tikri ir teisingi (ataskaitos 1.1.3 skirsnis).	VĮ Valstybės turto fondas	Bus įgyvendinta. Inventorizuoti įvykusius valstybės turto pirkimo–pardavimo sandorius, pagal kuriuos dar nėra pasibaigę mokestiniai įsipareigojimai.	2015-06-30
4.	Siekiant užtikrinti tinkamą pirkimo–pardavimo sandorių vykdymo kontrolę, kad už įsigytą valstybės turtą nesumokėję pirkėjai neturėtų galimybės šiuo turtu naudotis ir nesinaudotų, inicijuoti teisės aktų pakeitimus ir (ar) imtis kitų veiksmų, kuriais būtų užtikrinama, kad pirkėjai laiku sumokėtų už parduotą valstybės turtą (ataskaitos 2.4 poskyris).	Finansų ministerija	Bus įgyvendinta. Parengti galiojančių įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų pakeitimus. Nuo 2014 m. spalio 1 d. įsigalioja Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymas ir nauja Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo redakcija, pagal kurią privatizavimo objektu liks tik akcijos, nuosavybės teise priklausančios valstybei ar savivaldybei. Valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausantis turtas nuo 2014 m. spalio 1 d. bus parduodamas pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą Vyriausybės nustatyta tvarka, kurią reglamentuojančio teisės akto projektas šiuo metu yra rengiamas Finansų ministerijoje.	2014-10-01
<p>Atstovai ryšiams, atsakingi už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Finansų ministerijos Biudžeto departamento Ūkio sektorių skyriaus vedėjas Antanas Makaveckas, tel. (8 5) 239 0190, el. p. a.makaveckas@finmin.lt ir Turto valdymo departamento Turto valdymo ir atnaujinimo koordinavimo skyriaus vedėja Laima Kalinauskienė, tel. (8 5) 239 0127, el. p. l.kalinauskiene@finmin.lt. VĮ Valstybės turto fondo generalinė direktorė Aurelija Jakaitienė, tel. (8 5) 268 4902, el. p. a.jakaitiene@vtf.lt Šaltinis – Finansų ministerija, Valstybės turto fondas.</p>				